

Postbus 9657
5602 LR Eindhoven

Aan de Gemeenteraad
van de gemeente Eindhoven
t.a.v. het hoofd van de afdeling Ruimtelijke Ordening
Postbus 90150
5600 RB Eindhoven

Eindhoven, 20 juli 2017

Onderwerp: Zienswijze ontwerpbestemmingsplan Bedrijventerrein De Hurk-Croy 2017

Geachte Gemeenteraad,

Het ontwerpbestemmingsplan De Hurk-Croy ligt ter inzage, de Henri van Abbe Stichting ziet zich genoodzaakt daar een zienswijze over in te brengen.

Deze zienswijze richt zich op de in het plangebied mogelijk aanwezige archeologische waarde. In de toelichting staat dat er op basis van de gemeentelijke archeologische kaart 2008 in het plangebied twee gebieden met archeologische waarden aanwezig zijn. Die waarden zijn bij latere actualisatie vervallen op basis van ontgroningen en bouwactiviteiten. Daarom hoeft in het hele plangebied volgens de toelichting geen rekening meer te worden gehouden met archeologische waarden.

We plaatsen daar twee kanttekeningen bij.

Als eerste: het archeologische beleid is nog steeds gebaseerd op het voor 2008 - 2012 vastgestelde beleid. Het is niet geactualiseerd voor nieuwe inzichten over relevante archeologische resten en nieuw ontsloten kennis uit historische kaarten en andere bronnen. Zo is inmiddels de 3 jaar geleden gemaakte Erfgoedkaart van Eindhoven beschikbaar, waarvoor deels de kadasterkaarten van 1830 over de huidige kaart zijn gelegd. De resultaten daarvan zijn niet vertaald naar beleid.

Als tweede kanttekening: er wordt niet vermeld wanneer en op basis waarvan actualisatie van de archeologie kaart 2008 heeft plaatsgevonden en de archeologische waarden in dit plangebied zijn vervallen, zoals de toelichting stelt.

Dit is daardoor voor ons niet controleerbaar. Ontgroning en bouwactiviteiten leiden immers niet per definitie tot aantasting van de archeologische laag.

Wij vrezen daarom dat het archeologisch belang in dit ontwerpbestemmingsplan onvoldoende is onderzocht en daarmee verwaarloosd wordt.

De Henri van Abbe Stichting heeft ten doel: de bevordering, bescherming en instandhouding van die zaken, die naar het oordeel van het stichtingsbestuur in het belang van de cultuurhistorie, de architectuurhistorische waarde of hun schoonheid voor de toekomst dienen te worden bewaard, in het bijzonder vanuit het oogpunt van de monumentenzorg. De Stichting is actief binnen de gemeentegrenzen van Eindhoven en in de gemeenten van de regio Zuid-oost Brabant.

Ons inziens voldoet de gemeente met dit verouderde beleidskader niet aan de verplichting in bestemmingsplannen rekening te houden met bekende en te verwachte archeologische waarden.

In dit plangebied willen we in het bijzonder wijzen op de middeleeuwse kerk / kapel Sint Severinus. Het is de oorspronkelijke parochiekerk van het dorp Blaarthem en de parochie wordt in 1350 voor het eerst vermeld. Zeer waarschijnlijk zijn dorp en parochie al ouder. In dat zelfde jaar wordt bij kasteel Blaarthem een nieuwe kapel gebouwd en die neemt op een gegeven moment de plaats als parochiekerk over¹.

Dan wordt de Severinus waarschijnlijk nog louter kapel. Midden 16de eeuw verliest de Severinus ook zijn functie als kapel. Het wordt een boerderij en in 1791 is het een herberg, waar de kerkraden nog wel in zitten. In 1882 brand het geheel af en wordt daarna als gewone boerderij herbouwd. De locatie heet dan Zevereind en hoort tot de gemeente Zeelst.

De geschiedenis van dit gebouw is interessant maar zeker zo interessant is de directe omgeving daarvan. De Severinus was parochiekerk en er lag ook een kerkhof bij.

De status van parochiekerk is overgenomen door de bij het kasteeldomein aan de Gender gelegen kapel. Een nog niet beantwoorde vraag, die ook Melssen stelt, is of daarbij sprake is van nieuwe 'dorpsstichting' of van 'dorpsverplaatsing' zoals in die periode op veel plaatsen in Brabant gebeurde.

Alleen archeologisch onderzoek kan daar een antwoord op geven.

Het huidige Eindhoven is geleidelijk aan ontstaan uit vele nederzettingen die vaak al in de middeleeuwen worden vermeld. Blaarthem / Zevereind is een daarvan. Melssen geeft in zijn artikel aan dat de kapel van Zevereind stond bij het huis (de boerderij) op de kadastrakaart Zeelst sectie B tweede blad nr. 958 en wel precies tegenover de plaats waar de weg van de Biezenkuilen stoot op de weg van Blaarthem naar Strijp. Voor zover wij hebben kunnen achterhalen is dat nu de parkeerplaats bij 'Het Goed' en zullen kerkhof en nederzetting mogelijk doorlopen onder het bedrijfspan. Daar kunnen nog zeer zeker archeologische resten in de ondergrond aanwezig zijn. Voor het tracé van Beemdstraat, waar ook nog een deel van kerkhof en nederzetting gelegen kunnen hebben, zelf zullen die sporen inmiddels vergraven zijn.

Wij doen met deze zienswijze dan ook een beroep op de gemeente om deze historische plek en kennisbron te beschermen. We vragen de gemeente, met zo nodig nader karterend onderzoek naar de precieze ligging, de locatie van de Sint Severinuskerk en het omringende gebied (kerkhof en nederzetting) te beschermen door daar in het bestemmingsplan de bestemming archeologische verwachtingswaarde aan te geven. Met de daaraan in de regels verbonden plicht om bij nieuwe grondwerkzaamheden onderzoek te doen naar de nog aanwezige resten van kerk / kapel, begraafplaats en dorp.

Wij zijn graag bereid deze zienswijze nader toe te lichten.

Hoogachtend,

namens het bestuur van de Henri van Abbe Stichting

P.M.J. van den Baar, voorzitter

R.J.L. van de Leur, secretaris

De Henri van Abbe Stichting heeft ten doel: de bevordering, bescherming en instandhouding van die zaken, die naar het oordeel van het stichtingsbestuur in het belang van de cultuurhistorie, de architectuurhistorische waarde of hun schoonheid voor de toekomst dienen te worden bewaard, in het bijzonder vanuit het oogpunt van de monumentenzorg. De Stichting is actief binnen de gemeentegrenzen van Eindhoven en in de gemeenten van de regio Zuid-oost Brabant.

¹ J.Th.M.Melssen: *Een verdwenen parochie* Brabants Heem, jaargang 35, 1983; pag.11-21